Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Oficina d'Accés a la Universitat

2026

Prova d'aptitud personal

Graus en Educació Infantil i en Educació Primària

Competència comunicativa i raonament crític

Sèrie 2

Qualificació			TR
Secció 1	Part 1		
	Part 2		
Secció 2			
Secció 3			
Suma de les notes (qualificació sobre 100)			
Qualificació sobre 10			
Qualificació final			

Etiqueta de l'estudiant

Ubicació del tribunal .....

Aula .....

Etiqueta de qualificació

Etiqueta de correcció

La prova consta de tres seccions:

Secció 1. Comprensió lectora
Secció 2. Expressió escrita
Secció 3. Reflexió sobre la llengua escrita

Tingueu en compte les observacions següents:

1. **És obligatori respondre en català.**
2. **S'avalua la capacitat d'expressar-se correctament. Per aquest motiu, es penalitzaran els errors d'ortografia, de lèxic, de morfologia i de sintaxi amb un descompte d'1 punt per errada (el conjunt de la prova té un valor de 100 punts).**
3. **Escriviu les respostes en l'espai assignat. Podeu utilitzar les pàgines 10 i 11 per a fer esquemes, esborranys, etc., però tingueu en compte que no es corregiran en cap cas.**

Secció 1. Comprensió lectora

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que es plantegen tot seguit.

Missió a l'Himàlaia

Antoni de Montserrat (Vic, 1536 - Salsette, 1600) fou un català que tenia el nom d'una serralada tan sagrada per als catalans com ho pot ser la tibetana per als budistes. Viatjà de Vic al Tibet en ple segle XVI i es passejà per Orient tot xino-xano damunt d'un elefant. Impressiona l'esperit viatger d'aquest personatge, que ens ha llegat un tresor cartogràfic de les zones més mitificades i trepitjades pel muntanyisme mundial.

Fill d'una família noble de la capital d'Osona, quedà fascinat per la figura d'Ignasi de Loiola i mostrà vocació de missioner. Estudià a Barcelona i tot seguit a Coïmbra (Portugal). El 1558 entrà a la Companyia de Jesús i el 1561 fou ordenat sacerdot. A Lisboa, va ser nomenat vicerector del Col·legi de Sant Antoni i prefecte de Sant Roc. A més, fundà el Convent de les Òrfenes de Santa Marta i esdevingué preceptor (tutor personal) del rei Sebastià I. El 1574 va ser enviat a les missions a Goa, un territori que aleshores era una colònia portuguesa i que avui pertany a l'Índia.

L'emperador Akbar, tercer monarca de la dinastia mogol —un imperi que abastava territoris de l'Índia, el Pakistan, l'Iran, el Tibet, el Nepal, Bhutan, Bangladesh i l'Afganistan—, havia fet construir la ciutat de Fatehpur Sîkri, la qual va esdevenir la capital durant una quinzena d'anys.

Antoni de Montserrat, en un dels seus dos únics escrits que es conserven (titulat *Relaçam do Equebar, rei dos mogores*), descriu Akbar com un analfabet, però de ment oberta, que volia deixar un gran llegat cultural, artístic, arquitectònic i de coneixement. També volia saber què predicaven les diferents confessions; per això, el 1579 va fer cridar els jesuïtes, per conèixer de primera mà el cristianisme. Un dels religiosos cridats a satisfer la seva inquietud fou Antoni de Montserrat. No es tractava tant de determinar quina era la millor religió, sinó de conèixer-les, comparar-les i entendre-les amb respecte. Es van convocar teòlegs cristians, budistes, islamistes i hinduistes a Fatehpur Sîkri, que va esdevenir un autèntic fòrum de les cultures.

L'emperador Akbar va quedar corprès per la personalitat d'Antoni de Montserrat. Tot i que no tenia intenció de convertir-se al cristianisme, va veure clar que el jesuïta podria ser un bon guia per educar el seu segon fill, Murâd. I així fou. De Montserrat va mostrar una gran voluntat d'integració aprenent la llengua de la cort, el persa, mentre conversava sobre les qualitats de cada déu.

El germanastre de l'emperador, Mirzâ Hakim —virrei de Kabul—, es va rebel·lar i va intentar conquerir la regió de Bengala. Davant d'això, Akbar va haver d'emprendre una campanya militar, per tal de sufocar la revolta. En tot aquest periple, es va fer acompanyar pel seu fill Murâd i també pel jesuïta català, fins a l'any 1581, que van tornar a casa. Un any més tard, Antoni de Montserrat, decebut de les polítiques d'Akbar, va decidir anar-se'n de Fatehpur Sîkri i tornar a Goa amb els jesuïtes.

De Goa estant, el pare Antoni de Montserrat va escriure tot allò que havia vist viatjant en elefant. Havia viscut aventures que molts dels seus contemporanis catalans no es creurien. Les impressions havien estat molt fortes: el xoc cultural a voltes el meravellava i a voltes l'indignava, i gairebé sempre

el desconcertava. Havia d'abocar al paper tot allò que tenia a la memòria. Per això va escriure un diari que es convertí en una de les grans publicacions de la literatura de viatges de tota la història, el *Mongolicae legationis commentarius*, en què explicava el seu pas pels territoris imperials i dibuixava un mapa de l'Himàlaia, amb més de dos-cents topònims, que ha esdevingut mític: hi situava —en color— rius, llacs, ciutats i muntanyes, amb les seves latituds i longituds. Aquest mapa va tenir vigència durant una bona part del segle XIX, fins que els geògrafs de l'Imperi britànic finalment es van decidir a actualitzar-lo.

Alguns dels relats d'Antoni de Montserrat són impagables. Explica, per exemple, que s'usaven els elefants mascles com a arma de combat: «Després d'enxampar els enemics, els llencen sota les potes amb la trompa per trepitjar-los i no paren fins que no els deixen completament destrossats.»

O aquesta altra perla, d'una certa qualitat poètica, sobre els bhutanesos. En arribar a Bhutan, a l'Himàlaia Antoni de Montserrat va quedar sorprès pel fet que la gent no es rentés: «Mai no es renten les mans, la cara o els peus. No ho fan perquè creuen que és un sacrilegi embrutar un element tan pur i preciós com l'aigua, amb la qual calmen la set.»

El sacerdot també descriu com els bramans —sacerdots nobles hindús— feien cremar les vídues en la mateixa cerimònia d'incineració dels seus difunts esposos; si calia, drogant-les i, si no, a cops de bastó. Antoni de Montserrat, horroritzat, no es va estar de retreure-ho al rei.

El 1588, el rei Felip II de Castella i I de Portugal va interrompre les sessions d'escriptura del jesuïta de Vic i li va ordenar d'anar a Etiòpia, a fi que acostés els cristians coptes a l'ortodòxia catòlica. Antoni de Montserrat va deixar la ploma i va agafar el farcell per emprendre un llarg camí, disfressat de mercader armeni, i així va travessar tot l'Imperi otomà. Abans d'arribar-hi, fou capturat al Iemen, empresonat fins al 1595 pel sultà de la regió de Hadhramaut i posteriorment condemnat a galeres al port de Mokha, al mar Roig, fins que l'any 1596 fou alliberat a canvi de 500 ducats, un rescat que va pagar el monarca hispanoportuguès. Però les galeres no perdonen, maseguen fins a deixar-te exhaust i sense ganes de viure. Antoni de Montserrat no en fou cap excepció i quatre anys després de ser alliberat, en un convent jesuïta a l'illa de Salsette (l'Índia), va trucar a la porta del cel, el seu Everest particular.

Adaptació d'un text de David de M. Nonó. *La Mira* [en línia] (13 juliol 2019)

Part 1

Tenint en compte el text que heu llegit, trieu la resposta correcta en cadascuna de les cinc qüestions següents.

[15 punts: 3 punts per cada resposta correcta, 0 punts per les qüestions no contestades i –1,5 punts per cada resposta incorrecta]

1. Quins personatges contemporanis d'Antoni de Montserrat s'esmenten en aquest article?
- ***a)*** Akbar, Murâd, Mirzâ Hakim, Sebastià I i Felip II.
- ***b)*** Murâd, Akbar, Goa, Felip II i Marco Polo.
- ***c)*** Akbar, Sebastià I, Fatehpur Sîkri, Mirzâ Hakim i Felip II.

2. Quin dels itineraris següents s'acosta més al viatge que va fer Antoni de Montserrat?
- ***a)*** Vic, Barcelona, Loiola, Lisboa, Goa, Bhutan, Akbar, Bengala, Goa, Iemen, Salsette.
- ***b)*** Vic, Barcelona, Coïmbra, Lisboa, Goa, Fatehpur Sîkri, Bengala, Fatehpur Sîkri, Goa, Iemen, Salsette.
- ***c)*** Vic, Barcelona, Coïmbra, Lisboa, Goa, Bengala, Fatehpur Sîkri, Goa, Etiòpia, Armènia, Iemen, Salsette, Everest.

3. Quina intenció tenia Akbar respecte a les religions?
- ***a)*** Aprendre els principis de la religió cristiana, gràcies a Antoni de Montserrat i altres jesuïtes, per tal de poder atacar territoris cristians.
- ***b)*** Escoltar, no només Antoni de Montserrat, sinó diferents representants de diverses religions, per tal de convertir-se a la fe que més el convencés.
- ***c)*** Comprendre diverses religions mitjançant la veu dels seus representants.

4. Què valorem avui dia del llegat d'Antoni de Montserrat?
a) Va escriure llibres de viatges i va ser dels primers europeus a cartografiar l'Himàlaia.
b) Va ser dels primers europeus a viatjar a Orient i és un dels descobridors de l'Himàlaia.
c) Fou capaç d'arribar a Orient en elefant i convertir al cristianisme l'Imperi mogol.

5. El text explica la vida d'Antoni de Montserrat
a) amb objectivitat i seguint un ordre estrictament cronològic, dels fets més recents als més antics.
b) per ordre jeràrquic: primer les coses més importants i després les missions fallides.
c) començant amb una breu introducció i, després, seguint un ordre sobretot cronològic.

Espai per a la correcció		
Secció 1. Part 1	Qüestió 1	
	Qüestió 2	
	Qüestió 3	
	Qüestió 4	
	Qüestió 5	
	Total de les qüestions*	

3 punts per cada resposta correcta, 0 punts per les qüestions no contestades i –1,5 punts per cada resposta incorrecta.

* Aquest total no pot ser inferior a 0 punts.

Part 2

Responeu a les tres qüestions següents, relatives al text que heu llegit, d'una manera sintètica i amb les vostres paraules. Per a respondre, feu servir únicament l'espai que hi ha a sota de cada qüestió.

[15 punts: 5 punts per cada resposta si és correcta i està ben formulada; 2,5 punts si és correcta però hi manca o hi sobra informació o té problemes d'expressió, i 0 punts si és incorrecta]

6. Expliqueu tres funcions que fa la majúscula en el text i aporteu un exemple de cadascun d'aquests usos.

7. Què són *Relaçam do Equebar*, *rei dos mogores* i *Mongolicae legationis commentarius*, i què en sabem?

8. Què va motivar Akbar a iniciar un viatge juntament amb el seu fill i Antoni de Montserrat?

Espai per a la correcció		
Secció 1. Part 2	Qüestió 6	
	Qüestió 7	
	Qüestió 8	
	Suma	
	Descompte per faltes	
	Total de les qüestions	

5 punts per cada resposta si és correcta i està ben formulada; 2,5 punts si és correcta però hi manca o hi sobra informació o té problemes d'expressió, i 0 punts si és incorrecta.

Secció 2. Expressió escrita

[50 punts. Es valorarà l'adequació, la coherència i la cohesió del text.]

Escriviu una entrada d'un dietari o d'un blog de viatges en què expliqueu una anècdota o un fet que us hagi meravellat o que us hagi irritat i justifiqueu per què el considereu destacable.

Heu d'elaborar un text argumentat que es pugui entendre de manera autònoma; ha de tenir títol, data i lloc, i una extensió d'entre dues-centes cinquanta i tres-centes paraules. Anoteu al final el nombre de paraules que heu escrit.

Espai per a la correcció			
Secció 2	Valoració global		
	Adequació	Objectiu	
		Gènere	
		Registre	
	Coherència	Estructura	
		Argumentació	
		Coneixement i valor afegit	
	Cohesió	Sintaxi	
		Puntuació	
		Connexió d'idees	
	Suma		
	Descompte per faltes		
	Total		

Secció 3. Reflexió sobre la llengua escrita

[20 punts: 0,5 punts per cada error detectat degudament, 0,75 punts per cada correcció adequada i 0,75 punts per cada justificació ben argumentada]

El text següent conté diversos errors de cultura general, ortografia, lèxic, morfologia, sintaxi, puntuació, adequació, coherència o cohesió. Detecteu i corregiu deu d'aquests errors i justifiqueu-ne la correcció en les taules, fent ús de la pauta següent:

Error: Escriviu la forma incorrecta tal com apareix en el text.

Línia: Escriviu en quin número de línia es troba l'error.

Correcció: Escriviu la forma correcta.

Justificació: Expliqueu els motius o la normativa que determinen que la forma és incorrecta.

Marco Polo

Fa uns set cents anys, al segle XIII, a Europa no es tenien gaires coneixements de la geografia de la resta del món. Fins aleshores, els europeus tant sols havien traçat amb certa precissió el mapa del seu propi continent. Encara no s'ha via descobert Amèrica i les regions interiors d'Àsia i d'Àfrica eren llocs remots que només eren coneguts per la gent i els productes que arribaven fins al Mediterrani. Es viatjava a peu, a cavall, en carro o en vaixell de vela. I, esclà, es donava per fet que la Terra era plana.

Per tant, Marco Polo va neixer a l'Europa del segle 10, és a dir, en plena edat mitjana, una època de castells i cavallers, però també de grans ciutats i mercaders. Més concretament, va néixer l'any 1254 en una Venècia lliure i emprenedora que proporcionava a reis , nobles i ciutadans rics del època els productes més preuats de tot arreu.

Pocs mesos abans de que Marco naixés, el seu pare Niccolò i el seu oncle Matteo, que eren comerciants, van emprendre un llarg viatge. A la recerca de les meravelloses mercaderies que arribaven d'Orient, es van allunyar cada vegada més del Mediterrani, es van endinsar a l'Àsia i van arribar fins a la Xina, a l'Extrem Orient, on van conèxer la cort del gran emperador Khan. El seu primer viatje va durar quinze anys; en el seu segon viatge, els va acompanyar Marco, que aleshores ja era un jove de disset anys.

Khublai Khan, un home culte i molt respectuós em les arts i les tradicions, va rebre els tres venecians, els va allotjar amb gran hospitalitat a la seva cort durant setze anys i els va convertir en els seus ambaixadors i consellers. Durant aquesta estada, Khan va enviar Marco a recórrer l'imperi en nom seu i el jove veneçolà, atent i obert als paisatges i a la gent, es va convertir en un gran cronista. El seu relat han arribat fins a nosaltres i es titula *El llibre de les meravelles del món*.

Adaptació d'un text de M. Ganges i I. Pla. *Històries increïbles 1*: *Cinc aventures autèntiques de viatgers, pilots, navegants, exploradors i alpinistes intrèpids*. Barcelona: Combel, 2011

1	*Error:*	*Línia:*	*Correcció:*	
	Justificació:			Total:
2	*Error:*	*Línia:*	*Correcció:*	
	Justificació:			Total:
3	*Error:*	*Línia:*	*Correcció:*	
	Justificació:			Total:

4	*Error:*	*Línia:*	*Correcció:*	
	Justificació:			Total:
5	*Error:*	*Línia:*	*Correcció:*	
	Justificació:			Total:
6	*Error:*	*Línia:*	*Correcció:*	
	Justificació:			Total:
7	*Error:*	*Línia:*	*Correcció:*	
	Justificació:			Total:
8	*Error:*	*Línia:*	*Correcció:*	
	Justificació:			Total:
9	*Error:*	*Línia:*	*Correcció:*	
	Justificació:			Total:
10	*Error:*	*Línia:*	*Correcció:*	
	Justificació:			Total:

Espai per a la correcció				
Secció 3	1		7	
	2		8	
	3		9	
	4		10	
	5		Suma	
	6		Descompte per faltes	
			Total	

[Pàgina per a fer esquemes, esborranys, etc.]

[Pàgina per a fer esquemes, esborranys, etc.]

Etiqueta de l'estudiant

IEC
Institut d'Estudis
Catalans

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova.